

KIŞ ve SOBALARIN KURULMA ZAMANI GELDİ. SOBALARIN KURULMASINDA NELERE DİKKAT ETMELİYİZ !...

Her yıl sonbahar ve kış aylarında, yüzlerce vatandaşımız soba zehirlenmeleri nedeniyle hayatını kaybetmektedir. Özellikle kış aylarına girdiğimiz ve sobaların kurulacağı bu günlerde, Makina Mühendisleri Odası olarak, kamuoyunu ve halkımızı bilgilendirme ihtiyacı duymaktayız.

Bu nedenle aşağıdaki bilgilerin topluma yayılması önem taşımaktadır.

SOBANIN KURULMASINDA NELERE DİKKAT EDİLMELİDİR?

- Soba mutlaka standartlara uygun bir şekilde üretilmiş olmalıdır. (TSE belgeli olmalıdır.)
- Soba, kapasitesine uygun bir odada kullanılmalıdır.
- Sobadan en verimli bir şekilde faydalanmak için soba, pencereye (dış duvara) yakın bir yere kurulmalıdır.
- Sobanın ısı yüzeyinin artırılması için çoklu baca elemanı kullanılabilir.
- Soba sıcaktan etkilenmeyen, yanmaz bir levha ya da tercihen mermer üzerine yerleştirilmelidir.
- Soba ısısından iyi yararlanabilmek için duvara çok yakın kurulmalıdır. Soba ile en yakın duvar arasındaki açıklık en az 50 cm olmalıdır. Ayrıca duvara yansıtıcı plaka konulması verimi artırır.
- Soba borusu bacaya, baca kesitini daraltmayacak şekilde montaj edilmelidir.
- Soba boruları mümkün olduğunca kısa ve düşey doğrultuda olmalı, yatay borular bacaya hafif bir eğimle döşenmelidir.
- Uzun yatay boruların kullanımından kaçınılmalıdır. Boruların yatay mesafesi en fazla 2 m. olmalıdır. En fazla 2 adet dirsek kullanılmalıdır.
- Soba borularının birbiriyle birleştirilmesinde hava ve baca gazı sızdırmazlığı sağlanmalıdır.
- Bacalar (zemin dairelerde) muhakkak döşmeden başlanılarak yapılmalı ve alt kısımda temizleme kapağı olmalıdır.
- Binanın çevresinde yüksek yapılar veya ağaç gibi engeller mevcutsa rüzgârlı havalarda hava akışı yüksekte alçağa doğru olacağından böyle durumlarda sık sık baca tepmesi meydana gelir, bu da soba zehirlenmelerine neden olur. Bunun önüne geçilebilmesi için bina bacası ile yüksek engel arasındaki mesafe en az 6 m. olmalıdır.
- Dumanın geri tepmesini önlemek için bacanın en üst noktasının, çatının en üst noktasından 1 metre daha yüksek olması sağlanmalı ve en üst noktaya baca şapkası takılmalıdır.

- Sobanın bulunduğu oda sürekli havalandırılmalıdır. Örneğin odanın iç kapısı yarım açık bırakılabilir.
- Sobanın yatak odaları veya banyoya kurulması durumunda mutlaka gerekli önlemler alınmalı ve mahal sürekli havalandırılmalıdır.

SOBALARIN TEMİZLİK ve BAKIMI NASIL YAPILMALIDIR?

- Sobaların düzenli olarak temizlenmesi ve bakımı, bir yandan yakıtın daha verimli yanmasına (yakıt tasarrufuna) diğer yandan da çevreye zarar veren baca gazlarının azalmasına neden olur. Bundan dolayı sobaların temizlik ve bakımına özen gösterilmelidir.
- Sobanın her yanıktan önce külü, kül silme kolu kullanılarak, kül kutusuna toplanmalı ve dışarı alınmalıdır.
- Izgara üzerinde biriken cürufur ızgarayı tıkar ve böylece yanma için gerekli olan havanın ızgaradan yanma odasına geçmesini engeller. Izgaranın üzerinde cüruf olup olmadığı kontrol edilmeli ve maşa ile temizlenmelidir.
- Ayrıca sobanın iç duvarlarına yapılan cürufur varsa bunlar da zaman zaman temizlenmelidir.
- Tekniğine uygun imalatı, temizliği ve bakımı yapılmayan bacalar zehirlenmelere ve yangınlara neden olur. Bacalar, kömür gibi fazla miktarda is bırakan yakıt kullanıldığı takdirde 2 ayda bir, diğer yakıtlar (sıvı ve gaz gibi) kullanıldığı takdirde ise 3 ayda bir temizletilmelidir. Baca çekişi ve bacanın kirliliği mum alevi ile kontrol edilebilir.

SOBA KULLANIMINDA NELERE DİKKAT EDİLMELİDİR?

- Sobada eksik yanma sonucu oluşan karbon monoksit gibi zararlı gazların oda içine sızması sonucu karbon monoksit zehirlenmeleri meydana gelmektedir. Baş ağrısı, baş dönmesi ve halsizlikle başlayan zehirlenme de alınacak ilk önlem kapı ve pencereler açılarak ortama taze hava girmesi sağlanmalıdır. Soba zehirlenmelerine maruz kalmamak için aşağıdaki hususlara dikkat etmek gerekmektedir.
- Soba tutuşturulurken yakıtın üstten yanması sağlanmalıdır, böylece soba içinde ortaya çıkan zehirli gazlar yanarak bacadan sobayı terk ederler.
- Soba aşırı doldurulmamalıdır, aşırı doldurulan sobanın duman yolu daralır ve soba içinde düzensiz ısı dağılımı olacağından baca çekişi zayıflar.
- Kömürü tutuşturmak için üzerine az miktarda kâğıt ya da karton ve bunların üzerine de kolay yanan çıra ve odun konulmalıdır.
- Sönmekte olan sobaya asla tutuşması güç yakıtlar konulmamalı, konulacak yakıt iyi olsa bile yavaş yavaş ilave edilmelidir.
- Soba yakıtla beslenirken, yeni atılan yakıtın üzerine kor halindeki yakıttan bir miktar konulması sobadaki yakıtın sürekli olarak üstten yanmasını sağlar.
- Sobanın söndüğünden emin olunmadan veya odanın sürekli havalandırması sağlanmadan sobalı odada yatılmamalıdır.
- Lodoslu havalarda soba yakılmamasına özen gösterilmelidir. Soba zehirlenmelerin büyük çoğunluğu lodoslu havalarda yakılan sobalardan kaynaklanmaktadır. Yakılacaksa da mutlaka gerekli önlemler alınmalıdır.

02.11.2009
Ali PERİ
Başkan

YÜKSEK BİNALAR İÇİN ÖNERİLER; YÜKSEK BİNALAR KENTİMİZİ BOĞMASIN !...

Doğru kentleşme, kentin doğal yapısını ve kültürel çehresini bozmadan, bu yapıya uygun kentleşmeyi planlamaktır.

Ancak, kentlerde artan nüfusun yol açtığı bina ve konut ihtiyacının yatay yerine, dikey yapılanma ile çözülebileceği de bir gerçektir. Dezavantajlarının oldukça fazla olmasına rağmen alternatif bir yapı formu olarak, ekonomik açıdan uygun bir alternatif bulana kadar yüksek binalar gündemde olacaktır.

Müstakil bir tek ailenin oturduğu konutlar veya düşük katlı iş merkezleri yerine birden fazla ailenin yaşadığı ve birçok ofisin bir arada bulunduğu yüksek katlı yapılanmalar değerlendirilebilir.

Ancak bu yüksek yapıların planlanmasında dikkat edilmesi gereken hususlar göz ardı edilmemelidir.

Yüksek yapıların inşa edileceği bölgede;

- Zemin etütleri yapılmalıdır,
- Alt yapı sorunu önceden çözülmelidir,
- Ulaşım ve trafik sorunu önceden çözülmelidir,
- Yeşil alan sorunu olmamalıdır,
- Yüksek yapılar diğer yaşam alanları ile entegre bir şekilde planlanmalıdır,
- Meteorolojik faktörler, özellikle rüzgâr durumu dikkate alınmalıdır. Kentin hava alan ana arterleri, yüksek binalar ile kapatılmamalı, anayol ve bulvarlar rüzgâr akış yönüne göre planlanmalı ve yüksek binaların egzozlarının kente doğru yönelmemesi için uygun yer tespit edilmelidir.

Kentimizde de gündemde olan yüksek binalar konusunda ilgililerin yukarıdaki önerileri dikkate almasını bekliyoruz.

12.11.2009
Ali PERİ
Başkan

ARACINIZ KIŞA HAZIR MI?

Kış aylarında havaların soğuması ile birlikte motorlu araçların kışlık bakımlarının yapılması gerekmektedir. Sürücüler tarafından çoğu zaman önemsiz gibi görülen kışlık bakımların, araçlarda soğuk havalarda ortaya çıkabilecek birçok sorunu ve kaza riskini ortadan kaldırması için aşağıdaki tedbirlerin alınması büyük önem taşımaktadır.

•Motorun soğuk havada sağlıklı çalışabilmesi için radyatör sitemindeki soğutma suyuna donmasını engelleyecek şekilde antifriz eklenmelidir. Belirli bir oranda eklenen antifriz donmanın yanında kireçlenme ve korozyon gibi olumsuz etkenleri de ortadan kaldırmaktadır.

•Soğutma sistemindeki termostat soğuk hava koşullarına göre ayarlanmalıdır.

•Soğuk havalarda motorun ilk hareketi zorlaşacağından, akü ve akü sıvı seviyesi kontrol edilmeli ve akü sıvı seviyesi eksikse saf su ile tamamlanmalıdır.

•Yaz aylarında genişleyen V kayışı özelliğini kaybetmektedir. Kayışın gerginliğinin ayarlanması veya değiştirilmesi gerekmektedir. Gevşek V kayışı şarj dinamosunu, devir daim pompasını etkileyerek, yeterince elektrik üretilmemesine ve soğutma sistemindeki soğutma sıvısının devir daiminin yeterli olmamasına neden olabilmektedir.

•Camı temizlemeye yarayan fiskeyeler sudaki kireç nedeniyle zamanla tıkanabilir. Fiskeyelerin uçları bir iğne yardımı ile temizlenmeli ve ön cam sileceklerinin kış aylarının zorlu koşullarında iyi performans göstermesi için aşınmışsa değiştirilmesi gerekmektedir. Böylece yağmurlu ve karlı havalarda görüş önemli ölçüde artacaktır.

•Kışa girerken yapılması gereken en önemli kontrollerden biride otomobilin yola tutuşunu sağlayan lastiklerin kontrolüdür. Lastik hava basınçlarının ideal basınçta olması ve lastik diş derinliklerinin uygun olması, kışın karlı ve buzlu yollarda kaymayı engelleyecek en önemli unsurlardan biridir. Özellikle karlı havalarda yer tutuşunun daha iyi olması için, lastik hava basınçlarının düşürülmesi gibi yanlış bir uygulama yapılmamalıdır.

•Soğuk havalarda zorunlu olmadıkça el freni çekilerek park edilmemesi gerekmektedir. El freni çekilerek park

edilmesi durumunda fren balataları ve halatlar donabilecek ve el freni indirildiğinde frenin boşalmaması durumu ile karşı karşıya kalınabilecektir. Park edilirken araç uygun viteste bırakılarak park edilmelidir.

•Ateşleme ve elektrik sisteminin kontrolü yapılmalıdır. Bu sistemlerdeki aksaklıklar soğuk havada yakıt tüketimini yüzde 10 oranında artırır. Buji tırmakları ayarlanmalı ve temizlenmeli gerekiyorsa bujiler değiştirilmelidir.

•Motor yağı eksilmiş ise tamamlanmalı veya yenilenmelidir. Aksi halde sürtünme artarak motorun gücünün düşmesine ve parçaların daha çabuk aşınmasına ve yakıt tüketiminin artmasına neden olmaktadır.

•Soğuk havalarda araç ilk çalıştırıldığında düşük devirde hareket edilerek motorun ısınması sağlanmalı ve daha sonra normal kullanıma geçilmelidir.

•Hava filtresinin kirliliği de soğuk motora yakıt yönünden zengin karışım gitmesine neden olarak, egzozdan çığ yakıt atılmasına yol açacaktır. Kirliliği hava filtresi her 100 kilometrede yaklaşık 2 litre daha fazla yakıt tüketimine neden olmaktadır.

•Kış aylarında arka görüş açısını önemli şekilde etkileyen faktörlerden biri olan arka camdaki rezistansın kontrol edilmesi, eğer herhangi bir problem varsa onarılması veya değiştirilmesi gerekmektedir.

•Kış mevsimi öncesinde kalorifer sisteminin kontrolü yapılmalıdır.

•Bunun yanında kış şartlarında araçların verimli ve güvenli şekilde kullanılabilmesi için fren balatalarının kontrol edilmesi gerekmektedir.

•Motorlu taşıtların kışlık bakımlarının yapılması, araç sahiplerine çok fazla maddi yük getirmemektedir. Çünkü yapılan masraf, yakıt tasarrufu olarak sürücülere geri dönmektedir. Araçların kışlık bakım maliyetinden kaçınılmalı, güvenli sürüş, yakıt tasarrufu ve kaza riskini azaltmak için belirtilen tedbirlerin alınması konusunda tüm sürücülerimizi uyarıyoruz.

02.12.2009
Ali PERİ
Başkan

YAŞAMA HAKKI, İNSANIN EN DEĞERLİ HAKKIDIR !...

bataklığa çekme çabalarına karşı hep birlikte dur demeliyiz. Bu anlamlı günde, toplumumuzu şoven yaklaşımlarla etnik kökenleri üzerinden birbirine düşman etmeye çalışanlara karşı, demokrasiyi ve kardeşliği her zamankinden daha fazla sahiplenmek zorundayız.

Bu topraklar üzerinde kardeşçe yaşama umudumuz, barış ve demokrasidir.

10.12.2009
Ali PERİ
Başkan

GÜNEYDOĞU ENERJİ FORUMU'2009 DÜZENLENDİ

TMMOB Makina Mühendisleri Odası ve Elektrik Mühendisleri Odası Gaziantep Şubeleri tarafından; 30-31 EKİM 2009 Tarihlerinde Tuğcan Hotel'de "GÜNEYDOĞU ENERJİ FORUMU 2009" düzenlendi.

Güneydoğu Enerji Forumu'nun Açılış Töreninde , sırasıyla aşağıdaki konuşmacılar kürsüye davet edildi;

TMMOB Makine Mühendisleri Odası Gaziantep Şubesi Başkanı Ali PERİ

TMMOB Elektrik Mühendisleri Odası Gaziantep Şubesi Başkanı Prof. Dr. Kemal KIYMIK

TMMOB Makine Mühendisleri Odası Genel Sekreteri Ali Ekber ÇAKAR

TMMOB Elektrik Mühendisleri Odası Genel Başkanı Musa ÇEÇEN

EİEİ Genel Müdürü M. Kemal BÜYÜKMIHÇI

Gaziantep Milletvekili İ. HALİL MAZICIOĞLU

Gaziantep Milletvekili FATMAŞAHİN

Gaziantep Valisi SÜLEYMAN KAMÇI

İki gün süren " Güneydoğu Enerji Forumu '2009"; ikisi panel toplam beş bilimsel oturum ile gerçekleştirildi.

GÜNEYDOĞU ENERJİ FORUMU'2009

30 - 31 Ekim 2009
Tuğcan Otel / GAZİANTEP

Destekleyen Kuruluşlar

Hetisim:
TMMOB Elektrik Mühendisleri Odası Gaziantep Şubesi
Emek Mah. 19819 Nolu Sokak No: 34 / B Şekilkağı / GAZİANTEP
Tel : +90 342 321 96 96 Faks : +90 342 322 95 77 e-posta : gaziantep@emm.org.tr

GÜNEYDOĞU ENERJİ FORUMU AÇILIŞ KONUŞMASI

Değerli Konuklar,
Değerli Katılımcılar,
Değerli Basın Mensupları,

TMMOB Makina Mühendisleri Odası ve Elektrik Mühendisleri Odası Gaziantep Şubelerinin birlikte düzenlediği "GÜNEYDOĞU ENERJİ FORUMU'na hoş geldiniz...

Yaklaşık bir yıldır süren hazırlık çalışmaları sonucunda bu gün burada bizleri buluşturan Forumumuza katılan, herkesi Odam ve şahsım adına saygı ile selamlıyorum.

Değerli Konuklar,

Enerji; insan yaşamı ve sanayi üretimi için olmazsa olmaz temel unsurlardan bir tanesidir.

Dünyada kullanılan enerji kaynakları içerisindeki en büyük pay % 85-90 oranında fosil yakıtlara (kömür, petrol, doğal gaz) aittir. Ancak söz konusu yakıtların rezervleri sınırlı ve tükenmektedir. Aynı hızla tüketilmeye devam edildiği takdirde, dünyamızdaki mevcut fosil yakıt rezervlerinden petrolün 40-45 yıl, doğal gazın 60-70 yıl ve kömürün 240-250 yıl sonra tükeneceği çeşitli uluslararası kaynaklarda ifade edilmektedir.

Gerek dünyada gerekse ülkemizde ki artan nüfus, modern hayatın getirdiği yenilikler, sanayi ve teknolojiye gelişmeler, enerji ihtiyacını hızla artırmaktadır.

Diğer taraftan sınırlı enerji kaynaklarının, dünya üzerindeki dengesiz dağılımı ve ülkelerin paylaşım hırsları, insanlığı yeni ve temiz enerji kaynakları bulmaya zorlamıştır.

Bu çerçevede bütün dünya, güneş, jeotermal, rüzgâr gibi alternatif enerji kaynaklarından mümkün olduğunca daha fazla faydalanmak ve mevcut enerji kaynaklarını verimli kullanmak üzere bir dönüşüm sürecinden geçmektedir.

Hiçbir tehlikesi olmayan güneş, rüzgâr ve jeotermal

enerjisi konusunda tüm dünya da birçok araştırma ve yatırım yapılırken, Ülkemizde ise bu konularda çok geç kaldığımızı görebiliyoruz.

Ülkemizin, yeni ve yenilenebilir enerji kaynakları potansiyeli bakımından oldukça zengin olduğunu ve bu kaynaklara ivedilikle yönelmenin artık bir zorunluluk haline geldiğini söyleyebiliriz.

Yeni ve yenilebilir enerji kaynaklarına yönelmenin, Ülkemiz için sağlayacağı kazanımlar tartışılmayacak kadar büyüktür.

Değerli konuklar,

Ülkemizdeki ithalata dayalı enerji kullanımı; Ülkemizin dışa bağımlılığının önemli ölçüde artmasına neden olmaktadır.

Enerjiyi; ithal etmek yerine, kendi öz kaynaklarımız ile üretmek ve bunun yanında, enerjiyi tasarruflu kullanmak, iyi yönetmek, enerji tasarrufunu sağlayan yeni teknolojiler geliştirmek bir zorunluluk haline gelmiştir.

Enerjiyi tasarruflu kullanmak, sadece lambaları kapatmak veya az kullanmak gibi algılanmamalıdır. Düşük enerji tüketimine sahip cihaz ve makinelerin kullanımına özen gösterilmeli, enerji tasarrufu sağlayan teknolojilerin gelişimi için gerekli AR-GE çalışmaları yapılmalı ve bu çalışmalara destek verilmelidir. En önemli enerjinin verimli kullanılmasıdır.

İşte bugün bunun için;

Ülkemizin ve özellikle bölgemizin enerji politikaları, enerjideki mevcut durumu, enerji planlaması, enerji verimliliği, enerji sektöründeki teknolojik gelişmeler, alternatif enerji kaynaklarına yönelik çalışmalar ve yatırımlar, formumuzda iki gün boyunca detaylı bir şekilde ele alınacaktır.

Formda; birçok üniversite, ilgili kurum ve kuruluşlardan bilim adamı ve teknik elemanların sunum yapacağı,

•"Türkiye Enerji Politikaları"

•"Yerel Enerji Kaynakları, Değerlendirilmesi ve Yaygınlaştırılması"

•"Bölgesel Enerji Kaynakları ve Verimliliği"

•"Enerji Üretim Makina ve Ekipmanları"

•"Enerji Verimliliği" ana başlıklarında ikisi panel olmak üzere 5 bilimsel oturum gerçekleştirilecektir.

Forumun, Ülkemize ve bölgemize yönelik yeni açılımlar sunarak, alternatifler üreteceği inancındayız.

Değerli konuklar

•Biz Makina Mühendisleri Odası olarak tarafsız değiliz.

- Ülkenin sanayileşmesinden yana tarafız,
- Ülkenin demokratikleşmesinden yana tarafız
- Ülkenin bölünmez bütünlüğünden yana tarafız,
- Özgürlükten, barıştan ve emekten yana tarafız.

Bu çerçevede kuruluşumuzdan bu yana çalışmalarımız aralıksız devam etmektedir.

Makina Mühendisleri Odası olarak bu yıl, otomotiv, enerji, doğalgaz, asansör, makine imalatı, tıbbi cihazlar imalatı, mekanik tesisat, sanayileşme, kentleşme ve çevre konularında ulusal düzeyde onlarca etkinlik düzenledik ve düzenlemeye devam ediyoruz. Bu etkinliklerimizden bir tanesini de bugün burada sizlerle birlikte düzenliyoruz.

Her etkinlikte, konusunda uzman bilim adamlarını, teknik elemanları, kişi ve kuruluşları bir araya getirerek sorunlar, çözüm önerileri ile birlikte tespit edilmekte ve kamuoyu ve ilgililere duyurulmaktadır.

Düzenlediğimiz tüm etkinliklerde ele alınan konuların, önerilerin ve sonuç bildirgelerinin ilgililer tarafından dikkate alınmasını diliyoruz.

Değerli konuklar,

Form sonunda, panellerde değerli panelistlerimizin görüş ve önerilerinin, teknik oturumlarda sunulan bildirimlerin ve Forum Sonuç Bildirgesinin yer alacağı FORUM BİLDİRİLER KİTABI hazırlanacak ve ilgili kişi, kurum ve kuruluşlara dağıtımını en kısa sürede gerçekleştirilecektir.

Değerli konuklar,

Bu tür etkinliklere destek veren,

- Gaziantep Valisi Sayın Süleyman KAMÇI ve Gaziantep B.Şehir Belediyesi Bşk. Sayın Asım GÜZELBEY'e
- TMMOB Başkanı Sayın Mehmet SOĞANCI'ya,

Bu etkinlikte emeği geçen,

•Makina Mühendisleri Odası Genel Başkanı Sayın Emin KORAMAZ'a ve Yönetim Kuruluna, Elektrik Mühendisleri Odası Başkanı Sayın Musa ÇEÇEN'e ve Yönetim Kuruluna, özellikle MMO Genel Sekreteri Sayın Ali Ekber ÇAKAR ve MMO Yönetim Kurulu Üyesi Sayın Tahsin AKBABA'ya

•Forum Düzenleme Kurulu Üyelerine,
•Emeklerini esirgemeyen Yürütme Kurulu Üyelerine
•Kongre Sekreteryası Sayın Halil UĞUR ve Sayın Kerem YELEKÇİ'ye

•Şubemin Yönetim Kurulu Üyelerine ve çalışanlarına,

•Elektrik Mühendisleri Odası Gaziantep Şubesi Yönetim Kurulu Üyelerine ve çalışanlarına,

•Forumumuzu destekleyen tüm kurum ve kuruluşlara,

•Panellerimize katılan değerli panelistlere,

•Bildirimleri ile forumumuzu değerli kılan bildiri yazarlarına,

•Forumumuza katılan meslektaş ve uzmanlarımıza, sanayicilerimize, tüm misafirlerimize, geleceğimizin aydınlık yüzü olan öğrencilerimize ve bu tür etkinliklerimizi kamuoyu ile paylaşmamızı sağlayan basınımıza teşekkür eder, hepinize saygılarımı sunarım.

30 Ekim 2009

Ali PERİ

Başkan

TMMOB Makina Mühendisleri Odası Yönetim Kurulu Sekreteri Ali Ekber ÇAKAR'ın Güneydoğu Enerji Forumu Konuşması

Değerli Konuklar, Değerli Katılımcılar,
Sevgili Basın Mensupları,

TMMOB Makina Mühendisleri Odası Genel Merkezi adına hepinizi saygıyla selamlıyorum.

55 yıllık tarihinde çağdaş, demokratik, üreten, sanayileşen bir Türkiye yaratılması amacıyla çalışmalarını sürdüren Odamız, meslek alanlarıyla ilgili platformlar oluşturmakta ve oluşan platformlarda yer almaktadır.

2008/2010 yıllarını kapsayan 42. Çalışma Dönemimizde ulusal ölçekli 20 adet ulusal ölçekli kongre, kulturnay ve sempozyum düzenlenmesi programlanmış ve 13'ü gerçekleştirilmiş bulunmaktadır.

Bu etkinliklerin arasında, enerji ile ilgili olarak Enerji Verimliliği Kongresi, Yeni ve Yenilenebilir Enerji Kaynakları

Sempozyumu, bu yıl Binalarda Enerji Performansı ana konusu ile düzenlenen Tesisat Mühendisliği Kongresi ve önümüzdeki hafta 6-7 Kasım'da Mersin'de düzenlenecek olan Güneş Enerjisi Sistemleri Sempozyumu da bulunmaktadır.

Ayrıca Güneydoğu Enerji Forumu'nda olduğu gibi, TMMOB'ye bağlı diğer Odalarla birlikte düzenlediğimiz birçok etkinlik de bulunmaktadır.

Bu etkinliklerin sonuçları, hep birlikte, Aralık ayı içerisinde yapılacak olan TMMOB Enerji Sempozyumu'na taşınacaktır.

Bu etkinlikler yanı sıra Enerji Çalışma Grubumuz her dönem enerji kaynakları ve politikaları üzerine yeni Oda Raporları hazırlamakta ve bu raporlar kamuoyu ile

paylaşılmaktadır.

Enerji Odamızın eğitim ve belgelendirme çalışmalarında önemli bir yer tutmakta; Uzmanlık ve Belgelendirme Yönetmeliğimiz uyarınca üyelerimiz eğitime tabi tutulmakta ve belgelendirilmektedir.

Belgelendirme faaliyetleri için Oda merkezinde kurduğumuz Personel Belgelendirme Kuruluşumuz, ilgili AB standardı kapsamında TÜRKAK'a akredite ettirilmiştir.

Meslek İçi Eğitim Merkezlerimizde jeotermal enerji uygulamaları, güneş enerjisi sistemleri, ısıtma soğutma havalandırma tesisatı, ısı yalıtımı ve enerji yönetimi ile doğalgaz konularında kurslar ve seminerler düzenlenmektedir; bu konularda zengin bir yayın faaliyetimiz de bulunmaktadır.

Odamız aynı zamanda, enerji yönetimi ve çevre mevzuatı çerçevesinde emisyon ölçümleri de yapmaktadır. Odamız AB uyum mevzuatları çerçevesinde bu alanda, TÜRKAK tarafından A Tipi Muayene Kuruluşu olarak tanınmıştır.

Son olarak Odamız Enerji Verimliliği Kanunu gereğince, Enerji Verimliliği Koordinasyon Kurulu tarafından sanayi ve bina sektörlerinde enerji yönetimi kursları düzenlemek üzere yetkilendirilmiş bulunmaktadır. Konuyla ilgili protokol, Elektrik İşleri Etüt İdaresi ile iki gün önce Oda Merkezimizde imzalanmıştır.

Kasım ayı başından itibaren bu kursları açmak üzere ve ayrıca İstanbul Şubemizde yapacağımız kursları altyapı çalışmalarını tamamlayan diğer Şubelerimize yaygınlaştırmak ve B sınıfı olarak düzenlenen belgeyi A sınıfına yükselmek için hazırlıklarımız ayrıca sürdürülmektedir.

Ayrıca Odamız, enerji sektöründe ilgili kurum ve kuruluşlarla yakın işbirliği yürütmekte ve iki dönemdir Dünya Enerji Konseyi Türk Milli Komitesi Yönetim Kurulu'nda temsil edilmektedir.

Değerli Katılımcılar,

Enerji, uluslararası siyaset ve çelişkilerde stratejik bir boyuta sahiptir. Hemen yanı başımızda Afganistan ve Irak'ta yaşanan insanlık dramlarının ana nedeni enerji

kaynakları üzerindeki egemenlik mücadelesidir. Bu mücadele öylesine kızışmıştır ki, ABD Senatosu Dış İlişkiler Komitesinden bir senatör, NATO ittifakına dahil bir ülkenin saldırıya uğraması durumunda yapılacak müdahale ile ilgili ünlü 5. madde kapsamına, enerji sorunlarının da alınmasını önermiştir. Kısacası, enerji, dünyayı sömüren emperyalizmin önemli bir gündem maddesini oluşturmaktadır.

Bu nedenle enerji dahil bütün alanlardaki dışa bağımlılığımızı ortadan kaldırmaya yönelik öneriler oldukça önem taşımaktadır.

Ülkemiz yeni ve yenilenebilir enerji kaynakları açısından oldukça zengindir. Sadece su, rüzgâr ve jeotermal kaynaklarımızdan elde edilebilecek kurulu güç olanaklarının iyi değerlendirilmesi ile ülkemizin enerjide dışa bağımlılığını ciddi ölçülerde azaltması söz konusu olabilecektir.

Oysa bugünkü durumda mevcut hidroelektrik potansiyelimizin % 30'u, jeotermal potansiyelimizin % 3'ü ve rüzgâr potansiyelimizin % 1'i ancak değerlendirilebilmektedir.

Güneş, jeotermal ve rüzgâr kaynaklarından enerji elde etmek için gerekli teknoloji ve ekipmanların büyük bir çoğunluğunun ülkemizde üretimi vardır. Ülkemiz bu alanlarda hizmet sunacak yetkinlikte mühendis ve teknik eleman birikimine de sahiptir.

Bu noktada ülkemizi yönetenleri, dışa bağımlı enerji politikalarının ortadan kaldırılmasına yönelik kamusal planlama ve kamusal üretimi esas almaya, yerli kaynak kullanımına öncelik vermeye davet ediyoruz.

Enerji antlaşmaları ülke çıkarları lehine düzenlenir, elektrik enerjisi üretiminde ulusal, kamusal kaynaklar ile yeni ve yenilenebilir enerji kaynaklarına ağırlık verilir, enerji verimliliği sağlanır ve ülke ölçeğinde meslek odalarının da içinde yer alacağı bir Master Plan uygulanırsa, emin olalım ki dışa bağımlılık kırılacak, elektrik fiyatları düşürülecek ve enerji yönetimi başarabilecektir.

Güneydoğu Enerji Forumumuzun, bölgenin enerji kaynaklarının tespiti ve ülkemiz lehine değerlendirilmesi yönünde geliştireceği öneriler, ülke çapında yapılacak bir enerji, sanayi ve tarım planlaması açısından oldukça önem taşıyacak ve bölgemize büyük katkısı olacaktır. Forumun sesinin kamuda yankılanması ayrıca önem taşımaktadır.

Elektrik ve Makina Mühendisleri Odalarımızın Gaziantep Şubelerinin düzenlediği etkinliğin, bu açıdan karşılığını bulmasını ve verimli geçmesini diliyor, bütün emeği geçen arkadaşlarımıza teşekkür ediyor, Forumumuza saygılar sunuyorum.

GÜNEYDOĞU ENERJİ FORUMU'2009 SONUÇ BİLDİRGESİ

TMMOB Makina Mühendisleri Odası ve Elektrik Mühendisleri Odası Gaziantep Şubeleri birlikteliğinde, 30-31 Ekim 2009 tarihlerinde Gaziantep Tuğcan Otelde 340 kişinin katılımı ile **"GÜNEYDOĞU ENERJİ FORUMU"** gerçekleştirilmiştir.

Birçok üniversite, kurum ve kuruluş tarafından desteklenen Forumda;

- Türkiye Enerji Politikaları
- Yerel Enerji Kaynakları, Değerlendirilmesi ve Yaygınlaştırılması
- Bölgesel Enerji Kaynakları ve Verimliliği
- Enerji Üretim Makina ve Ekipmanları
- Enerji Verimliliği ana başlıklarında, 2'si panel olmak üzere 5 bilimsel oturum gerçekleştirilmiştir.

Forumda yapılan tartışmalar, sunulan bildiriler ve gerçekleştirilen panellerde dile getirilen görüşler, sorunlar ve çözümlüne yönelik öneriler, aşağıda ilgili kurum, kuruluş ve kamuoyunun bilgisine sunulmaktadır.

1. Enerjiden yararlanmak çağdaş bir insan hakkıdır. Bu nedenle, enerjinin tüm tüketicilere yeterli, kaliteli, sürekli, düşük maliyetli ve sürdürülebilir bir şekilde sunulması için temel bir enerji politikası olmalıdır.

2. Ülkemizde yaşanan enerji krizlerinin, enerji planlaması ve yönetiminde uzun yıllardır sürdürülen yanlış politikalarından kaynaklandığı açıktır. Ülkemiz gerçekleri de göz önüne alınarak, kaynakların rasyonel kullanımını sağlamak üzere planlama, düzenleme, eşgüdüm ve denetleme faaliyetleri için ciddi ve uygulanabilir bir stratejiye ihtiyaç vardır. Bu stratejinin hazırlık çalışmalarına üniversiteler, bilimsel araştırma kurumları, meslek odaları ve uzmanlık derneklerinin katılım ve katkıları sağlanmalıdır.

3. Enerji sektöründe süregelen ve sorunlara çözüm getirmediği ortaya çıkan, kamu kurumlarını küçültme, işlevsizleştirme, özelleştirme amaçlı politika ve uygulamalar son bulmalı; mevcut kamu kuruluşları etkinleştirilmeli ve güçlendirilmelidir.

4. Türkiye'nin bir enerji envanteri çıkarılmalıdır. Kamusal planlamayı, kamusal üretimi ve yerli kaynak kullanımına ağırlık vermeyi reddeden özelleştirme politikaları gözden geçirilmeli, kamunun eli kolu bağlanmamalı ve kamu eliyle yatırımlar yapılabilir. Özellikle denetim mekanizmaları özelleştirilmemeli aksine bu görevle ilgili birimler tam anlamıyla kamulaştırılmalıdır.

5. Enerji ile ilgili tüm kurumların çalışmalarının şeffaflaşması, bilgilerin yaygınlaşması, herkesçe erişilebilir ve kullanılabilir olması gerekmektedir. Kurumların yaptığı ikili anlaşmaların ticari sır içeren hükümleri belki kamuoyunun yaygın bilgisine sunulmayabilir, ancak hiç bir anlaşma ülke çıkarlarının üzerinde olmamalı, hiç bir bilgi ülkenin kurumlarından ve yurttaşlarından saklanmamalıdır. Ülke çıkarlarını koruma görevi de yalnızca gizlenen anlaşmaları imzalayan kamu görevlilerinin tekelinde olmamalıdır.

6. Enerji açısından dışa bağımlı olan ülkemizde enerjinin verimli ve etkin kullanımı ulusal politika haline getirilmeli, öngörülen tasarruf hedeflerine ulaşmak için, gerekli düzenlemeler bir an önce yürürlüğe konulmalıdır.

7. Enerji üretiminde ağırlık; yerli, yeni ve yenilenebilir enerji kaynaklarına verilmelidir.

8. Küresel ısınma ile mücadelede öne çıkan hidroelektrik, rüzgâr ve güneş enerjilerine yönelik kullanılan ekipmanların yerli üretiminin geliştirilmesi, bu amaca hizmet edecek uygun ortamların yaratılması gerekmektedir. Böylece enerji ekipmanlarında dışa bağımlılık azaltılacaktır.

9. Genel olarak enerji yatırımlarda, özellikle elektrik enerjisi üretim yatırımlarında çevreye asgari zarar verilmesi temel bir ilke olmalıdır.

10. İthal kömür yakıt ile çalışan yeni santrallere lisans vermekte titiz davranılmalı, öncelik öz kaynaklarımız/yerel linyitlere verilmelidir. Enerji arz güvenliği en öncelikli konu olmalıdır.

11. Enerji tasarrufu sağlayıcı politika ve zorunlu uygulamalar yürürlüğe konulmalıdır. Elektrikte % 15'ere varan kayıp ve kaçak oranını azaltacak yatırımlar ve düzenlemeler hızla yapılmalı, önlemler hızla alınmalıdır.

12. Özel sektör tarafından yapılan enerji yatırımlarının kamusal çıkarları gözetilen bir anlayışla mali denetimin yanı sıra, teknik olarak da denetlenmesine imkân veren düzenlemeler bir an önce yürürlüğe konmalıdır.

13. Doğal gazın konutlarda ve sanayide kullanımının

yaygınlaşmasının yanı sıra, yeni tesis edilecek santrallerde yakıt olarak kullanılmasıyla, talebinin daha da artacağı tahmin edilmektedir. Doğal gaz tüketim artışındaki en büyük etken, elektrik enerjisi üretiminin yaygın bir biçimde doğal gazla dayandırılmasıdır. Dışa bağımlı yakıt miktarı ve enerji arz güvenliği riski düşürülmeli, doğal gaz ve ithal kömür dış alımı azaltılmalıdır.

14. Elektrik üretimi içinde doğal gazın payı bugünkü %50'lerden kademeli olarak önce %40'lara, daha sonra %30'lara ve nihai olarak %25'ler düzeyine mutlaka düşürülmelidir. Elektrik üretiminde hidroliğin payının %25, kömür ve doğal gazın payının %60, rüzgâr-jeotermal-güneş-biyoyakıt-vb. yenilenebilir enerji kaynaklarının payının %15 olmasını hedefleyen politikalar uygulanmalıdır.

15. Hidroelektrik, yerli ve yenilenebilir bir kaynak olarak stratejik özelliği ile enerji alanındaki dışa bağımlılığı azaltacaktır. Türkiye'nin önemli, temiz ve yenilenebilir enerji kaynağı olan hidroelektriğin yaygınlaştırılması için yeni HES'lerin yapımına destek verilmesi ve teşvik edilmesi gerekmektedir.

16. Rüzgâr enerjisi potansiyelinin tamamından yararlanılması amacıyla teknik ve ekonomik sorunları, çözümleri ve yol haritalarını ortaya koyan "Rüzgâr Enerjisi Stratejisi Planı" hazırlanmalıdır.

17. Rüzgârdan enerji elde edilirken yer seçimi dikkatli yapılmalı, santralin çevresel etkilerinin ayrıntılı ve dikkatli bir biçimde irdelenmesi için tesisle ilgili ÇED Raporu'nun hazırlanması zorunlu olmalıdır. Rüzgâr santrali türbini yapılacak bölgeler için arazi etüdü, dağıtım ve iletim hatları etüdü ayrı ayrı yapılmalıdır. Çalışmalar bütünsel bir bakış açısı altında çevre, tarım, turizm, mühendislik ölçütlerine göre birleştirilmelidir. Santrallerin kurulmasından önce, ilgili merkezi idare kuruluşlarına ve onların yerel birimlerine, yerel yönetimlere, yerel kuruluşlara bilgi verilmeli, bu kuruluşların ve yöre halkının görüş ve olurları alınmalıdır.

18. Rüzgâr enerjisi ile ilgili konularının detaylı bir şekilde incelendiği (ölçüm, fizibilite hazırlama, kanat ve türbin testleri v.b.) standartlara uygun bir rüzgâr enerjisi laboratuvarı kamu sektöründe kurulmalıdır. Rüzgâr enerjisi bu laboratuvarla birlikte kamu tarafından sahipli bir hale getirilmelidir. Rüzgâr ölçüm cihazlarının ülkemizde üretilmesi için gerekli adımlar bir an önce atılmalıdır.

19. Jeotermal kaynaklı elektrik üretimi için mevcut 500 MW kapasite değerlendirilmelidir. Jeotermal su kaynakları ile on binlerce evin jeotermal sıcak su ile ısıtılması sağlanmalıdır. Jeotermal kaynakların yoğun kentsel yerleşkelerin bölgesel ısıtılmasında öncelik verilerek kullanılmasının zorunlu olması yönünde politikalar geliştirilerek mevzuata yansıtılmalıdır. Jeotermal kaynağın entegre kullanımı ile doğrudan ve dolaylı yararlanma

olanakları optimize edilerek maksimum fayda sağlanmalıdır.

20. Ülkemiz güneş enerjisi potansiyelinin tam olarak değerlendirilebilmesi için, ilgili tüm kesimlerin (kamu, üniversite, meslek odaları, uzmanlık dernekleri vb.) temsilcilerinin katılımıyla Güneş Enerjisi Strateji Planı hazırlanmalı, bu planı esas alan güneş enerjisinden yararlanmayla ilgili temel yasa çıkarılmalı ve bu yasaya göre ikincil mevzuat uygulamaya konulmalıdır.

21. Konutlarda tüketilen enerjinin % 80'i ısınmaya harcanmaktadır. Bu nedenle güneş mimarisi önemsenerek uygulanmalı, öncelikle büyük şehirlerden başlanarak yeni yapılmakta olan binalarda yönlendirme ve yalıtıma büyük önem verilmeli, ek maliyet getirmeden %30'lara varan ısı kazancı sağlayan mimari özellikler kullanılmalıdır. Bu konuda ilgili meslek odaları ile işbirliği yapılarak bilinçlendirme kampanyaları düzenlenmelidir.

22. Binalarda mimari tasarım, ısıtma/soğutma ihtiyaçları ve ekipmanları, yalıtım ihtiyaçları ve malzemeleri, elektrik tesisatı ve aydınlatma konularında normları, standartları, asgari performans kriterlerini ve prosedürleri kapsayan yönetmelikler, EİE, Bayındırlık ve İskân Bakanlığı ve Meslek Odalarının katılımıyla hazırlanarak yürürlüğe konulmalı ve uygulamalar denetlenmelidir.

23. Bol güneş alan ülkemizde güneş kolektörlerinin tüm binalarda kullanımının zorunlu hale getirilmesi ve desteklenmesi ile binaların sıcak su ihtiyacının önemli bir bölümü güneş enerjisi ile karşılanmalıdır. Güneş kolektörlerinin kullanımında, tüketici bazında (düşük KDV, ucuz kredi vb) teşvikler uygulanmalıdır.

24. Güneş enerjisi sistemlerinin testlerinin yapıldığı akredite laboratuvarların ulusal düzeyde oluşturulması, mevcutların iyileştirilmesi ve yaygınlaştırılması için ilgili taraflarca gerekli çalışmalar yapılmalı, yurt dışındaki laboratuvarlara ödenen test ücretlerinin yurt içinde kalması sağlanmalıdır.

25. Soğutma ihtiyacının, güneş enerjisinin en yüksek şiddette olduğu zamanlarda olduğundan, iklimlendirme ve soğutma sistemlerinde de güneş enerjisi kullanılmalıdır.

26. Güneş enerjisinden elektrik açısından yararlanma konusunda teşvik edici politika oluşturulmalı, 2010 sonrasında kuruluş maliyetleri düşeceği tahmin edilen fotovoltaik pillerin (PV), yerli üretimi için sektördeki gelişmeler izlenerek AR-GE çalışmalarına başlanılmalıdır. Güneş enerjisine dayalı elektrik alımında yüksek fiyatlar uygulanarak, bu tarz üretim teşvik edilmelidir.

27. Petrol ithalatını azaltacak, yerli yağlı tohum tarımını geliştirecek, kırsal kesimin sosyo ekonomik yapısını ve yerel sanayiye olumlu yönde etkileyecek yerli biyo yakıt üretimi ve kullanımı desteklenmelidir. Türkiye'de taşımacılıkta ve askeri taşıtlarda kullanılan biyodizel veya dizel-biyodizel karışımı yakıtın üretimi ve kullanımı çeşitli